

Algemene Voorwaarden voor onderaanneming en leveranties van de besloten vennootschap KUDO Bouw B.V. (versie 1 – 2017)

1. ALGEMEEN

- 1.1 In deze algemene voorwaarden wordt onder onderaannemer verstaan een ieder met wie aannemer een overeenkomst aangaat, overeenkomsten strekkende tot het leveren van goederen en/of diensten daaronder begrepen. Onder het begrip "onderaannemer" zijn derhalve ook de onderaannemers/verhuurders begrepen. Voor het overeengekomen geldt dat de onderaannemer uitsluitend resultaatsverplichtingen aangaat.
- 1.2 Op alle opdrachten van aannemer aan onderaannemer zijn, tenzij dat in de desbetreffende opdracht uitdrukkelijk en schriftelijk anders is vastgelegd, van toepassing:
- deze algemene voorwaarden;
 - de bepalingen van het volledige bestek en alle tekeningen, respectievelijk, de werkschrijving, nota's van wijzigingen of verdere aanvullingen verband houdend met het werk in het kader waarvan aannemer aan de onderaannemer een opdracht verstrekt;
 - de huisregels van de wederpartijen van aannemer;
 - de inhoud van het (de) proces(sen)-verbaal en/of staten van aanwijzing, alsmede van alle eventuele veranderingen of aanvullingen;
 - alle stukken met betrekking tot de verplichtingen die aannemer aanging, welke de onderaannemer ter hand zijn gesteld;
 - alle NEN-normen van de Stichting Nederlands Normalisatie Instituut te Delft, alsmede alle bestaande beoordelingsrichtlijnen, en voor zoveel niet geregeld, in de hiervoor weergegeven regelingen, de Deutsche Industriële Normen, voor zoveel overigens in overeenstemming met de Nederlandse-technische praktijk en geldende wettelijke regelgeving. Met beoordelingsrichtlijnen worden bedoeld de beoordelingsrichtlijnen zoals deze op de datum van de opdracht worden gehanteerd door een door de Raad van Certificatie erkende aangesloten certificatie-instelling;
 - de door de fabrikant voorgeschreven wijze van transport, opslag verwerking, montage, aansluiting, van al hetgeen de onderaannemer ter uitvoering van de opdracht bezigt;
 - alle aan aannemer ter beschikking gestelde nader ter beschikking gestelde tekeningen, technische omschrijving, ontwerpen schaalmodellen berekeningen zonder enige uitsondering.
- 1.3 Bij de aanname, respectievelijk uitvoering van een opdracht wordt de onderaannemer geacht bekend te zijn met deze voorwaarden, alsmede met de stukken vermeld in artikel 1.2 en daarmee akkoord te gaan. Alle door de onderaannemer gestelde voorwaarden, of leveringsvoorwaarden van de onderaannemer welke met deze algemene voorwaarden of met inhoud van de toepasselijk verklaarde bescheiden bedoeld in artikel 1.2 van deze voorwaarden niet overeenkomen zijn op de door aannemer verstrekte opdracht niet van toepassing, indien en voor zover zij niet uitdrukkelijk en schriftelijk door aannemer zijn aanvaard. Een door aannemer aanvaarde afwijking van haar voorwaarden geldt alleen voor de opdrachten ten aanzien waarvan zij is overeengekomen.
- 1.4 De onderaannemer is gehouden de hem toegezonden opdrachtbevestiging en/of opdrachtformulier ongewijzigd en ondertekend aan aannemer te retourneren binnen 8 dagen na ontvangst daarvan, onverminderd de toepasselijkheid van deze voorwaarden, inclusief de condities opgenomen in de opdrachtbevestiging en/of opdrachtformulier, voor zover ondertekening door de onderaannemer achterwege blijft. Indien de onderaannemer na het ontvangen van dit contract wel aanvragend met de werkzaamheden c.q. zijn levering verricht maar de opdrachtbevestiging niet ondertekent en retourneert, geldt zulks als uitdrukkelijke aanvaarding van het contract. Elke aanvulling/wijziging, of doorhaling van het contract is niet toegestaan, en geldt als onvoorwaardelijke aanvaarding van de oorspronkelijke contracttekst en deze voorwaarden.

2. PRIJSAANBIEDINGEN

- 2.1 De onderaannemer dient te allen tijde zijn prijs aan te bieden door middel van een volledig uitgespecificeerde regelbegroting, waarbij elke post volledig uitgespecificeerd valt af te lezen.
- 2.2 De prijsaanbieding zal geschieden tegen marktconforme prijzen. Het uitbrengen van een prijsaanbieding en het onderhandelen daarover leiden niet tot enige verplichting voor aannemer. Aannemer is daarbij vrij in de keuze omtrent het al dan niet vragen van prijsaanbiedingen en/of het verstrekken van opdrachten. Aannemer is nimmer verplicht tot het verstrekken van opdrachten.
- 2.3 De prijsaanbieding zal te allen tijde volledig zijn, en de prestatie volledig beschrijven. Voor het geval er onverhoopt achteraf blijkt dat de prijsaanbieding niet compleet was, is zulks uitdrukkelijk voor rekening en risico van de onderaannemer.

3. VERPLICHTINGEN VAN DE ONDERAANNEMER

- 3.1 De verplichtingen van de onderaannemer omvatten:
- het door hem uit te voeren werk of de door hem te verrichten levering goed en deugdelijk en naar de bepalingen van de overeenkomst uit te voeren;
 - uitsluitend de door aannemer gegeven orders/aanwijzingen op te volgen;
 - het beschikken over en op eigen initiatief overleggen van voor gezien respectievelijk akkoord getekende (kopieën) van:
 - zijn geldig inschrijvingsbewijs bij een uitvoeringsinstelling sociale zekerheid, voor zover die door desbetreffende instelling worden verstrekt;
 - zijn vestigingsvergunning, voor zover vereist;
 - op eigen initiatief wekelijks een staat te overhandigen bevattende de namen van alle werknemers die door hem van week tot week in het werk zijn gesteld met vermelding van de gewerkte uren onder gelijktijdige vermelding van adressen werknemers, niet zijnde postbusadressen, sofi-nummers, en, bij niet Nederlandse werknemers, paspoortnummers en werkvergunningnummers; alsmede het contractnummer; kopieën van paspoorten, verblijfsvergunningen, werkvergunningen;
 - op eigen initiatief aannemer de verzamelloonstaat maandelijks - in kopie - ter inzage te verstrekken;
 - al zijn verplichtingen jegens de door hem in het werk gestelde werknemers strikt na te komen;
 - telkenmale na verzoek van aannemer een verklaring te tonen inzake zijn betalingsgedrag bij de bedrijfsvereniging en een verklaring inzake zijn afdracht van loonbelasting zoals bedoeld in het kader van de Wet Ketenaansprakelijkheid vastgestelde richtlijn(en);
 - zich te onthouden van het doen van prijsopgaven of aanbiedingen aan de opdrachtgever van aannemer voor uitbreidingen of wijzigingen van het werk van aannemer en zich te onthouden van het doen van mededelingen of het verstrekken van informatie aan de opdrachtgever het werk betreffende;
 - Aannemer te vrijwaren voor haar aansprakelijkheid wegens het niet naleven door de onderaannemer van zijn verplichtingen ingevolge de overeenkomst, dan wel ingevolge de Wet, in het bijzonder van overheidswege gegeven regels met betrekking tot lonen, arbeidsvoorwaarden, sociale lasten, belastingen enzovoort, alsmede wegens aannemer mogelijke aansprakelijkheid jegens derden, waaronder maar niet uitsluitend, ingevolge artikel 171 van Boek 6 BW, op verbeurte van een direct op het moment dat de onderaannemer ten opzichte van derden niet aan de hier bedoelde verplichtingen voldoet, onmiddellijk opeisbare en niet voor korting of compensatie of rechterlijke matiging vatbare boete van € 10.000,00 per geval, of, zo dat meer is gelijk aan het bedrag waarvoor aannemer door derden, bijvoorbeeld de belastingdienst, bedrijfsvereniging of werknemers van de onderaannemer uit hoofde van bijvoorbeeld de toepasselijke Bouw CAO en/of Wet op de Loonbelasting, de Coördinatie Sociale Verzekeringen en/of de Wet Ketenaansprakelijkheid, wordt aangesproken onverminderd haar recht op meerdere of nadere schadevergoeding. Aannemer heeft te allen tijde de bevoegdheid deze boete in compensatie te brengen met het bedrag dat de onderaannemer van haar te vorderen heeft of te vorderen verkrijgt.
- 3.2 De onderaannemer garandeert tevens:
- dat alle door de aannemer opgedragen werkzaamheden uitsluitend door bij de onderaannemer in dienst zijnde personeel zullen worden uitgevoerd;
 - dat desbetreffende personeelsleden beschikken over de benodigde diploma's, vergunningen en dergelijke;
 - dat desbetreffende werknemers, voor zoveel niet-Nederlanders, beschikken over de benodigde tewerkstellingsvergunningen en verblijfstitels;
 - dat met de bedragen die ter zake door ons op de g-rekening van de onderaannemer zijn betaald uitsluitend loonheffing en premies zullen worden betaald, dan wel andere bedragen die - rechtens correct - op de g-rekening van de onderaannemer zijn betaald;
 - dat de werknemers van de onderaannemer voldoen aan de Wet op de identificatieplicht, waarbij de onderaannemer er voor moet zorgen dat de werknemers geldige identificatiebewijzen als bedoeld in desbetreffende wet en eventuele andere bewijsstukken, als hiervoor weergegeven bij zich hebben;
 - dat de onderaannemer zijn verplichtingen op grond van de toepasselijke fiscale, sociale en andere wetgeving ten opzichte van de werknemers volledig nakomt;
 - dat geen zwarte lonen worden uitbetaald;
 - dat alle werknemers die voorkomen op de manurenstaat, in de loonadministratie van de onderaannemer zijn opgenomen en tevens dat de in de urenstaten vermelde aantal uren, het werkelijke aantal gewerkte uren zijn;
 - dat de toepasselijke CAO's worden nageleefd;
 - dat geen onverantwoord hoge nettolonen worden uitbetaald;
 - dat de verplichtingen ter bescherming van de crediteuren zijn nagekomen, zoals juiste inschrijving in handelsregister, naleven van de boekhoudverplichtingen en minimale stortingen aandelenkapitaal en dergelijke;
 - dat het werk niet voor zodanige prijs is aangenomen dat de onderaannemer zijn verplichtingen niet kan nakomen;
 - dat de onderaannemer geen financiële verplichtingen is aangegaan die zijn liquiditeitspositie in gevaar brengen;
 - dat de administratie van de onderaannemer deugt en geen verwijtbaarheden met betrekking tot de WKA bevat;
 - dat de loonadministratie en alle op aannemers opdracht betrekking hebbende gegevens gedurende minimaal 10 jaar worden bewaard;
 - dat alle originele documenten en bewijsstukken op eerste verzoek kunnen worden ingezien, respectievelijk kosteloos worden toegezonden;
 - dat deugdelijk materiaal en materieel wordt gebruikt.

4. WERKWIJZE EN UITVOERING

- 4.1 De volgorde van de door de onderaannemer te verrichten werkzaamheden dient, geheel te passen binnen een door aannemer aan te geven werkschema. De volgorde van de door de onderaannemer te verrichten werkzaamheden kan door aannemer worden bepaald en gewijzigd. De onderaannemer dient zijn opdracht uit te voeren in overeenstemming met de voortgang van de hoofdaannemingsovereenkomst en naar de eisen, welke in verband met deze voortgang kunnen worden gesteld, een en ander te onze beoordeling. De onderaannemer dient zijn werktijden, en vakanties, aan te passen aan onze werktijden en vakanties, welke

- werktijden en vakanties te allen tijde door aannemer kunnen worden aangepast ingeval dat noodzakelijk mocht zijn voor een correcte uitvoering van de hoofdaannemingsovereenkomst.
- 4.2 Bij levering franco werk is het transport en het aflaadriscico voor rekening en risico van de onderaannemer. Tenzij schriftelijk anders is bepaald is het transport op de bouwplaats van de door de onderaannemer te verwerken materialen eveneens voor rekening en risico van de onderaannemer.
- 4.3 Materialen kunnen slechts na goedkeuring door aannemer door oplevering van het werk, als definitief door haar afgenomen worden beschouwd. Indien de geleverde materialen, wat kwaliteit, afmeting, toleranties, hoedanigheden enzovoort betreft, niet aan de overeengekomen eisen beantwoorden, heeft aannemer zonder tot ingebrekestelling gehouden te zijn, zonder rechterlijke tussenkomst, en onder voorbehoud van al haar verdere rechten, het recht de geleverde materialen te retourneren en de opdracht te haar keuze geheel of gedeeltelijk te annuleren.
- 4.4 Levering van meer of minder of afwijking van overeengekomen stelposten wordt slechts geaccepteerd, indien uitdrukkelijk schriftelijk overeengekomen.
- 4.5 De onderaannemer is niet bevoegd het werk of een deel daarvan door een derde te laten uitvoeren dan na van aannemer -vooraf- verkregen schriftelijke goedkeuring. De onderaannemer is voorts niet bevoegd gebruik te maken van ter beschikking gestelde ("uitgeleende") arbeidskrachten dan na van aannemer -vooraf- verkregen schriftelijke goedkeuring. Bij uitbesteding van werk als bedoeld in dit lid is de onderaannemer verplicht de administratieve voorschriften ex CSV stipt na te leven.
- 4.6 Indien de onderaannemer het door hem aangenomen werk of levering - geheel of gedeeltelijk - opdraagt aan een andere onderaannemer, dient de onderaannemer hiervoor schriftelijke toestemming vóór van aannemer te verkrijgen. De onderaannemer dient vervolgens van de opdracht een schriftelijk contract op te stellen. Hiervan dienen de voorwaarden van deze overeenkomst deel uit te maken, in diër voege dat de opdrachtgevende onderaannemer daarin de positie inneemt van aannemer en de opdrachtnemende onderaannemer die van de onderaannemer.
- 4.7 Indien twee of meer rechtspersonen en/of bedrijven gezamenlijk een opdracht van aannemer heeft aanvaard, zijn zij hoofdelijk aansprakelijk voor alle uit de overeenkomst voortvloeiende verplichtingen.
- 4.8 De onderaannemer is verplicht de ondergrond waarop hij voortbouwt tevoren te inspecteren en vóór start uitvoering, aannemer er schriftelijk op te wijzen indien en voor zoveel desbetreffende ondergrond voor het door de onderaannemer uit te voeren werk/ de te verrichten levering, onvoldoende deugdelijk zou zijn. Een dergelijke waarschuwing kan uitsluitend schriftelijk geschieden. Aanvang van het werk zonder het verstrekken van een dergelijke schriftelijke waarschuwing geldt tussen partijen als een volledige aanvaarding van de deugdelijkheid van de ondergrond, en wel als vaststelling tussen partijen waaraan niet meer kan worden getornd.
- 4.9 Uitvoering van de werkzaamheden impliceert dat de onderaannemer de ondergrond accepteert en voorts garant staat voor een correct eindproduct. In afwijking op paragraaf 22 UAV garandeert de onderaannemer het uitgevoerde werk onvoorwaardelijk en gedurende tenminste 8 jaar, tenzij het bestek een langere termijn eist. Onderaannemer verstrekt voor uitvoering van de betreffende werkzaamheden de (verzeerde) garantieverklaringen.
- 4.10 In de werkzaamheden van de onderaannemer zijn begrepen alle hulpwerken en hulpwerkzaamheden, niets daarvan uitgezonderd. Tenzij anders vermeld, wordt door aannemer geen hulp of dienst verleend bij de uitvoering van de werkzaamheden, danwel de levering of de lossing van goederen. Onderaannemer dient zelf zorg te dragen voor eventuele verlichting en hulpmaterialen. Indien echter gebruik wordt gemaakt van door aannemer ter beschikking gesteld materieel, is onderaannemer daarvoor verantwoordelijk tot het tijdstip dat het materieel door onderaannemer bij aannemer's uitvoerder is ingeleverd; tegen ontvangst van reçu wordt aantekening gemaakt van eventuele schade. Zodanige aantekening is voor onderaannemer bindend. Onderaannemer dient derhalve het hem ter beschikking gestelde materieel goed te gebruiken en/of te onderhouden, bij gebreke waarvan hij aansprakelijk is voor alle schade en kosten daarmee samenhangend.
- 4.11 De onderaannemer is verplicht zelfstandig zorg te dragen voor zijn maatvoering. De onderaannemer is verplicht alle maten van tekeningen in het werk te controleren, en bovendien alle bestaande maatvoering te controleren.
- 4.12 Alle werknemers van de onderaannemer zijn vertegenwoordigingsbevoegd, de uitvoering van het werk betreffende.
- 4.13 Aannemer kan orders en aanwijzingen rechtstreeks aan de onderaannemer verstrekken. In dat geval is de onderaannemer verplicht tevens deze orders en aanwijzingen op te volgen.
- 4.14 De onderaannemer zorgt ervoor dat ter zake van onderdelen van het werk die onder zijn werkzaamheden vallen en waarvan of waarvoor een keuring zijdens de overheidsinstanties of nutsbedrijven noodzakelijk is, de desbetreffende keuringen tijdig vóór de oplevering van het werk voor zijn rekening geschieden.
- 4.15 De oplevering van het werk of enig onderdeel daarvan zijn opgeschort totdat de onderaannemer schriftelijke verklaringen van goedkeuring, als hiervoor bedoeld, aan de aannemer heeft overhandigd.
- 4.16 De onderaannemer is aansprakelijk voor alle schaden aan andere werken op aangrenzende percelen en de daarin of daarop aanwezige goederen, kabels, leidingen en dergelijke die het gevolg zijn van de uitvoering van het werk of daarmee in verband staande werken, zijnde daaronder begrepen het gebruik van machines en/of gevolgen van de bemalingen, lozings, ontgravingen, aanvullingen, heien, trillen, waterafvoer enzovoort. In dit verband is de onderaannemer verplicht een inventarisatie te maken van de bebouwde en onbebouwde omgeving alvorens met de uitvoering van de werkzaamheden een aanvang te nemen. Bedoelde inventarisatie houdt in ieder geval een beschrijving in van de door de onderaannemer voor uitvoering van het werk aangetroffen toestand, waarbij de onderaannemer tevens verplicht is in voldoende mate foto's te maken en een verslag op te laten maken ter zake. Meer in het bijzonder staat de onderaannemer ervoor in, respectievelijk vrijwaart de onderaannemer de aannemer van alle aanspraken van derden in verband met de uitvoering van het werk. Het risico van de locatie is dienovereenkomstig geheel en al des onderaannemers, geen uitzondering daargelaten. Het bepaalde in paragraaf 29 UAV is niet van toepassing tussen partijen.
- 4.17 Binnen zeven dagen na ondertekening van deze overeenkomst zal de onderaannemer tevens kopie van zijn aansprakelijkheidsverzekeringpolis overleggen aan de aannemer, vergezeld, van een bewijsstuk van betaling van de premienota. De door onderaannemer te vervaardigen stukken behoeven de goedkeuring van de aannemer alvorens tot uitvoering van enig onderdeel wordt overgegaan. Onderaannemer blijft verantwoordelijk voor de door de onderaannemer te vervaardigen stukken.
- 4.18 Indien en voor zover voor het werk of onderdelen daarvan, door of vanwege de onderaannemer stukken/berekeningen dienen te worden vervaardigd, dan geschiedt dit voor rekening en risico van de onderaannemer. De onderaannemer legt deze tekeningen ter goedkeuring voor aan de aannemer. Goedkeuring van deze werktekeningen laat onverlet de verantwoordelijkheid van de onderaannemer voor de deugdelijkheid van het werk en de uitvoering daarvan.
- 4.19 Indien en voor zover er stelposten zijn opgenomen, zijn deze taakstellend. Bij niet of gedeeltelijk besteden van stelposten, zal het bedrag van de stelposten volledig als minderwerk gelden en verrekenbaar zijn bij de eerstvolgende termijn; het bepaalde in paragraaf 35 lid 5 UAV is niet van toepassing. Alle stelposten zijn netto, dat wil zeggen dat de vergoeding AK, W+R ter zake is begrepen in de aanneemsom. Wijziging van de stelpost wijzigt bedoelde vergoeding niet.
- 4.20 De onderaannemer zal zorgdragen voor dusdanige bemonsteringen dat de in het bestek gestelde kwaliteitsnormen blijven gehandhaafd.
- 4.21 Het risico van de plaatselijke bodemgesteldheid is geheel en al voor rekening en risico van de onderaannemer. Informatie die zijdens de aannemer omtrent de bodemgesteldheid en/of het bouwterrein aan de onderaannemer zijn verstrekt, sonderingen en/of uitslagen van grondboringen daaronder begrepen, zijn slechts bedoeld ter informatie van de onderaannemer.
- 4.22 De gevolgen van verzuring van het werk, daaronder met name ook begrepen extra uitvoeringskosten of extra aan te voeren materiaal of hulpmaterieel tengevolge van een andere bodem- of grondgesteldheid dan de onderaannemer, verwachtte of mocht verwachten, blijven te allen tijde voor rekening en risico van de onderaannemer.
- 4.23 Voor zoveel de onderaannemer krachtens de overeenkomst verplicht is een deel van het werk te ontwerpen/berekenen, staat de onderaannemer volledig in voor de juistheid van het door of namens hem vervaardigde ontwerp. Voorts staat de onderaannemer ervoor in dat bedoeld ontwerp binnen de overeengekomen aanneemsom, ontwerpkosten daaronder mede begrepen, volledig kan worden gerealiseerd.
- 4.24 Eventuele vertraging van de uitvoering van het werk of gedeelten daarvan, door het uitblijven van vergunningen van derden of door het niet beschikbaar zijn van bouwterrein komt niet voor verrekening in aanmerking.
- 4.25 Indien en voor zover dat in het bestek van het werk al niet is vermeld, zijn op het werk van toepassing de installatievoorschriften en aansluitvoorwaarden van stroomleveringbedrijven, kwaliteitseisenbladen en de door Komo 'aanvaarde' kwaliteitseisenbladen, de veiligheidsvoorschriften van het bouwbedrijf van de Arbeidsinspectie, uitgegeven door het Directoraat Generaal van de Arbeid van het Ministerie van Sociale Zaken. Daar waar wordt verwezen naar voorschriften/voorwaarden/besluiten ca. zoals deze gelden op de dag van het sluiten van deze overeenkomst. Waar in de normbladen en voorschriften van de Stichting Nederlands Normalisatie-instituut verschillende mogelijkheden worden gelaten en in het bestek en/of de nota's niets is vastgesteld, beslist de aannemer.
- 4.26 Onderaannemer heeft uitsluitend resultaatsverplichtingen.
- Betonijzer/Vlechtclausule**
- 4.27 Wapeningsstaal wordt uitsluitend afgerekend conform door ons goed te keuren buigstaten, waartoe de onderaannemer alle benodigde gegevens tijdig dient te verstrekken. Ter zake is de onderaannemer verplicht:
- vóór aanbrengen van beton correcte en complete buigstaten aan te bieden, ter feitelijke controle van een en ander in de bekisting;
 - buigstaten samen te stellen op basis van theoretisch gewicht;
 - daarop ook hulpstaal en knipverliezen en supporten en dergelijke, voor zoveel van belang, te vermelden.
- 4.28 Behoudens indien en voor zoveel anders overeengekomen, wordt slechts afgerekend tegen goedgekeurde buigstaten, volgens theoretisch gewicht en de overeengekomen kiloprijs, inclusief alle hulpstaal, knipverliezen, supporten en dergelijke, niets daarvan uitgezonderd. Zulks betekent dat in de kiloprijs, indien overeengekomen, alle voorzieningen, hulpstaal, knipverliezen, buigverliezen, supporten en dergelijke zijn begrepen, en dat knipverliezen, buigverliezen, hulpstaal, supporten tussen partijen als zodanig niet zelfstandig worden verrekend. Het prijsverhogingsrisico, niets uitgezonderd, is volledig verdisconteerd, zodat prijsverhogingen zijn uitgesloten.
- 4.29 Bij enige discussie omtrent de hoeveelheid geleverd wapeningsstaal, rust de bewijslast uitdrukkelijk op de onderaannemer. Het enige bewijsmiddel ter zake is de goedgekeurde buigstaat als in het vorige artikellid aangegeven.
- 4.30 Te allen tijde is de onderaannemer verplicht zo min mogelijk knipverliezen te veroorzaken, respectievelijk hulpstaal te gebruiken, en/of supporten te gebruiken, en zijn werk in zijn algemeenheid op de meest economische manier uit te voeren. Bij discussie tussen partijen zal onderaannemer verplicht zijn een en ander ook te bewijzen, op de wijze als aangegeven in deze overeenkomst, bij ontbreken waarvan welk bewijs, vorderingen ter zake van de onderaannemer niet ontvankelijk zullen zijn.
- 5. BIJZONDERE CLAUSULES**
- 5.1 De onderaannemer wijst een vaste uitvoerder/voorman aan die zijn mensen instrueert, en waarmee de werkzaamheden kunnen worden doorgenomen.

- 5.2 De onderaannemer geeft haar personeel alle benodigde instructies en aanwijzingen, opdat zij het werk volledig en naar behoren kunnen uitvoeren. Alle personeel van de onderaannemer is onherroepelijk gevolmachtigd de onderaannemer te vertegenwoordigen.
- 5.3 Het is niet toegestaan gebruik te maken van de telefoon van de aannemer. De onderaannemer dient zelf voor een telefoon op de bouwplaats zorg te dragen.
- 5.4 De onderaannemer zorgt voor eigen materieel, indien niet anders overeengekomen.
- 5.5 De aangewezen schaftruimte dient de onderaannemer steeds schoon en opgeruimd achter te laten.
- 5.6 Voor diefstal van materieel/materiaal van de onderaannemer, is de onderaannemer verantwoordelijk.
- 5.7 Alcoholische dranken zijn op de bouw ten strengste verboden. Mocht er toch drank op de bouw worden geconstateerd, dan zal aannemer geëigende maatregelen treffen. Aannemer heeft het recht alsdan de overeenkomst te ontbinden, waarbij het bepaalde in artikel 13 van toepassing is.
- 5.8 Bij einde onderhoudsperiode, dienen alle nog aanwezige gebreken op 1° aanzegging van directie/opzichter/projectleider/uitvoerder direct hersteld te worden. Bij niet tijdig herstellen van de gebreken zal de hoofdaannemer de herstelwerkzaamheden door derden kunnen laten uitvoeren, doch voor verantwoordelijkheid en rekening van onderaannemer
- 5.9 De onderaannemer dient zijn werkzaamheden zodanig te verzekeren, dat schade, welke dan ook, door de onderaannemer of medewerkers van de onderaannemer, c.q. derden die voor de onderaannemer werken wordt veroorzaakt, door deze verzekering aan de aannemer worden vergoed.
- 5.10 Bij deze verklaart de onderaannemer nu reeds geen beroep te zullen doen op een eventueel lopende CAR-verzekering van aannemer.
- 5.11 Verpakkingsmateriaal, afval, lege bussen/kratten, en al het niet voor de onderaannemer bruikbaar materieel/materiaal, dient de onderaannemer zelf af te voeren.
- 5.12 Alle beschadigingen in/aan het werk, veroorzaakt door personeel van de onderaannemer, zullen door of voor rekening van de onderaannemer hersteld worden.
- 5.13 De onderaannemer staat er voor in dat de te leveren bouwstoffen voldoen aan de ingevolge het Bouwstoffenbesluit voor die bouwstoffen geldende eisen.
- 5.14 De onderaannemer dient uiterlijk op het overeengekomen tijdstip van levering voor het bevoegd gezag aanvaardbaar bewijs te leveren dat de bouwstoffen voldoen aan de in dit contract bedoelde eisen.
- 5.15 Schade aan/door materieel van de door onderaannemer in verband met de uitvoering van het totale werk, samenhangend met handelen of nalaten van de onderaannemer, of door hem ingeschakelde derden, is volledig voor risico van de onderaannemer. De onderaannemer ziet, mede namens zijn schadeverzekeraars, uitdrukkelijk af van enig recht van regres ter zake/respectievelijk verhaal op aannemer, en garandeert dat ter zake nimmer op aannemer en zijn opdrachtgever zal worden verhaald, op welke grondslag ook. Tevens vrijwaart onderaannemer aannemer en zijn opdrachtgever van dergelijke aanspraken.
- 5.16 De onderaannemer is verplicht hinder aan gebruikers/huurders/eigenaren en omwonenden van het werk, alsmede van de zaak waaraan wordt gewerkt, respectievelijk schade aan derden, te voorkomen.
- 5.17 De onderaannemer wordt geacht het werk compleet uit te voeren, zodat alle noodzakelijke transport en andere ondersteunende werkzaamheden zoals graaf-, straat-, boor-, hak- en breekwerk in de prijs zijn begrepen, alsmede aanwerken, aanhelen, afwerken, schilderen en dergelijke.
- 5.18 De onderaannemer is verplicht, voor zoveel gebruikelijk, tijdig revisietekeningen, werktekeningen en dergelijke te vervaardigen. Onderaannemers die installateur zijn, zijn te allen tijde verplicht revisie- en werktekeningen te vervaardigen. De revisietekeningen dienen uiterlijk twee weken vóór eindoplevering van het werk gereed te zijn, tenzij eerder is overeengekomen. In laatstgenoemde situatie geldt dat onderaannemer tijdig, uiterlijk op het overeengekomen eerdere tijdstip, verplicht is de revisietekeningen te verstrekken.
- 5.19 Tekeningen verstrekt door aannemer zijn alleen ten behoeve van het betreffende project en mogen in geen enkele andere situatie worden aangewend.
- 5.20 Aannemer is niet verantwoordelijk voor afwijkingen in door haar verstrekte digitale bestanden, en de hieruit voortvloeiende gevolgen, noch voor in die bestanden opgenomen 'computervirussen/wormen ca.'

6. WETTEN EN VOORSCHRIFTEN

- 6.1 De onderaannemer wordt geacht bekend te zijn met alle wettelijke en andere voorschriften, voorwaarden en bepalingen, welke de onderaannemer behoort na te leven en in acht te nemen.
- 6.2 De onderaannemer verplicht zich alle voorschriften, voorwaarden en bepalingen, voor zover betrekking hebbend op het door hem uit te voeren werk, na te leven en in acht te nemen, daaronder, met name de Arbo-wet en Veiligheidswet en de daarop gebaseerde nadere wettelijke bepalingen begrepen mede inhoudende het aanleveren van een (deel) V&G-plan uitvoeringfase. De onderaannemer is verantwoordelijk voor het treffen en naleven van veiligheidsmaatregelen en voormelde wettelijke bepalingen voor zover van toepassing of verband houdend met het door hem aangenomen werk of uit te voeren werk.
- 6.3 De onderaannemer verplicht zich jegens aannemer om aan zijn wettelijke verplichting tot afdracht van premies sociale verzekering, alsmede van loonbelasting die verband houden met het aan hem opgedragen werk, stipt te voldoen en voorts de toepasselijke CAO stipt na te leven. Onverkort het voorgaande en het navolgende zullen de werkzaamheden door onderaannemer worden uitgevoerd naar de eisen van goed, deugdelijk en vakkundig werk, overeenkomstig de eisen van bouw- en woningtoezicht en van de bedrijven van gas, elektriciteit en water, alsmede overeenkomstig de voorschriften van enige andere overheidsinstantie of daarmee gelijk te stellen instantie, eventueel tijdens de uitvoering van het werk door of namens aannemer te stellen nadere eisen daaronder begrepen; eisen c.q. andere eisen van de bedrijven van gas, elektra en water, alsmede eisen van brandweer van enige andere overheids- of daarmee gelijk te stellen instantie, geven geen aanleiding tot verrekening van meer- of minderwerk of herziening van de aanneemsom voor zover ze op de dag van ondertekening dezes bekend zijn of voor zover ze bekend hadden kunnen zijn.
- 6.4 Onverkort de overige bepalingen van de overeenkomst mag meer- of minderwerk zonder schriftelijke goedkeuring van de aannemer niet worden uitgevoerd. Wijzigingen tijdens de uitvoering en van bestekken en/of tekeningen geen nimmer aanleiding tot verrekening van meer- en minderwerk, tenzij uitdrukkelijk door de onderaannemer, tijdig schriftelijk gemeld, door de aannemer expliciet goedgekeurd en schriftelijk door de aannemer opgedragen. Het is de onderaannemer uitdrukkelijk niet toegestaan zelfstandig meer- respectievelijk minderwerk te initiëren en uit te voeren zonder daartoe verkregen schriftelijke opdracht van de aannemer.
- 6.5 De kosten van eventueel schriftelijk goedgekeurd meer- of minderwerk dienen te worden voldaan, respectievelijk worden gerestitueerd, na de goedkeuring van dat meer-en/of minderwerk door aannemer, bij het verschuldigd worden van de opleveringstermijn van het werk. Meer- of minderwerk dat zich voordoet dient, vóór uitvoering, door middel van een gespecificeerde begroting, zijnde een volledig uitgespecificeerde regelbegroting, te worden geoffreerd aan de aannemer.
- 6.6 Het meerwerk wordt, vóór uitvoering, schriftelijk geoffreerd tegen netto, marktconforme prijzen exclusief aannemersmarge. Die prijs wordt vervolgens uitsluitend verhoogd met een marge van 2 % voor de afhandeling daarvan. Voorts wordt uitdrukkelijk aangegeven welke termijn nodig zal zijn voor het uitvoeren van het meerwerk en/of en zo ja in hoeverre termijnverlenging noodzakelijk is.
- 6.7 Indien er onvolkomenheden naar de eisen van goed en deugdelijk werk in bestek en/of tekeningen of andere stukken bij de overeenkomst behorende blijken, die door de onderaannemer vóór of bij de totstandkoming van de aannemingsovereenkomst respectievelijk vóór uitvoering van het desbetreffende onderdeel van het werk hadden kunnen worden geconstateerd, dan is de onderaannemer gehouden om het niet of niet volledig omschreven werk of enig onderdeel daarvan, toch naar de eisen van goede deugdelijk werk uit te voeren, zulks ter beoordeling van de aannemer, zonder dat de onderaannemer ter zake recht heeft op enigerlei bijbetaling of meerwerkvergoeding.
- 6.8 Indien op de tekeningen enig werk voorkomt dat in het bestek en/of in de eventuele nota's van wijzigingen of inlichtingen niet is vermeld, alsmede in het omgekeerde geval, dient de onderaannemer het werk uit te voeren zoals in het bestek, de nota's van wijzigingen en/of inlichtingen en op de tekeningen is gesteld en zoals dit in de ruimste zin des woords voor de volledigheid en deugdelijkheid van het werk wordt vereist, zonder dat een en ander de onderaannemer recht geeft op enige bijbetaling.

Arbeidsomstandigheden

- 6.9 Met ondertekening van de overeenkomst verklaart onderaannemer met betrekking tot de uitvoering van het werk de verplichtingen zoals deze voor de uitvoerende partij voortvloeien uit de Arbeidsomstandighedenwet c.a., op zich te nemen deze correct en volledig te zullen nakomen.
- 6.10 Onderaannemer verbindt zich met ondertekening van deze overeenkomst er zorg voor te dragen dat er met betrekking tot de uitvoering van het werk - en wel vóór uitvoering van het werk - een coördinator "uitvoeringsfase" wordt benoemd en stelt hem te allen tijde in de gelegenheid de werkzaamheden verbonden aan de taak van coördinator "uitvoeringsfase" naar behoren uit te voeren.
- 6.11 Onderaannemer neemt zodanige maatregelen en richt het werk zodanig in, dat de hiervoor onder 6.10 bedoelde coördinator ook daadwerkelijk de werkzaamheden als hiervoor onder 6.10 bedoeld kan uitvoeren.
- 6.12 De taken van coördinator "uitvoeringsfase" betreffen onder meer, maar niet uitsluitend:
- het coördineren van de uitvoering van de algemene verplichtingen van de werkgever op het arbeidsomstandighedengebied;
 - het coördineren van de samenwerking en coördinatie tussen de verschillende ondernemers en zelfstandig werkenden;
 - het coördineren van voorlichting;
 - het leveren van specifieke bijdrage aan het Veiligheids- en Gezondheidsplan en het erop toezien dat het Veiligheids- en Gezondheidsplan zo nodig in de loop van de uitvoering wordt aangepast;
 - het geven van aanwijzingen aan werkgevers en/of zelfstandig werkenden, indien zij naar het oordeel van de coördinator niet of in onvoldoende mate of op onjuiste wijze uitvoering geven aan een samenhangende toepassing van hun verplichtingen als hiervoor omschreven en dit per direct aan een door aannemer aangewezen persoon te melden.
- 6.13 Onderaannemer draagt er tevens zorg voor, dat het kennisgevingformulier aan de dienst Informatie en Inspectie van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (I-SZW) wordt toegezonden en zorgt ervoor dat deze kennisgeving vanaf het moment start bouw tot en met het feitelijke einde van de bouw zichtbaar op het werk aanwezig is.
- 6.14 Onderaannemer zal zich inzake bovenvermelde verplichtingen volledig aan de Arbeidsomstandighedenwet, met speciale aandacht voor de artikelen 3,4 en 6, conformeren.
- 6.15 Onderaannemer draagt er zorg voor, dat de door of vanwege hem aan te stellen coördinator "uitvoeringsfase" voorafgaand aan en ten tijde van de bouw voldoende en structureel overleg voert met de coördinator "ontwerpfase". Tevens zorgt de leverancier ervoor, dat de coördinator "uitvoeringsfase" een Veiligheids- en Gezondheidsplan, een Object gerichte Risico-Inventarisatie en -Evaluatie, alsmede een Veiligheids- en Gezondheidsdossier, opstelt, dat volledig in lijn en een logisch vervolg is op het door de coördinator "ontwerpfase" opgestelde Veiligheids- en Gezondheidsplan, Object gerichte Risico-Inventarisatie en -Evaluatie en Veiligheids- en Gezondheidsdossier.

- 6.16 In het kader van de hiervoor vermelde verplichtingen is de coördinator "uitvoeringsfase" tevens verplicht de Object gerichte Risico-Inventarisaties en -Evaluaties van alle bij de bouw betrokken werkgevers in ontvangst te nemen en deze toe te voegen aan het door hem op te stellen c.q. uit te breiden Veiligheids- en Gezondheidsplan en/of Gezondheidsdossier. De coördinator "uitvoeringsfase" is eveneens verplicht er actief op toe te zien, dat een dergelijke Object gerichte Risico-Inventarisatie en -Evaluatie, indien van toepassing, door iedere werkgever wordt opgesteld. De coördinator "uitvoeringsfase" is tevens verplicht de door of vanwege hem op te stellen onder G. vermelde zaken volledig in lijn met artikel 7 van het Bouwprocesbesluit Arbeidsomstandighedenwet op te stellen.
- 6.17 De voorwaarden waaronder de overeenkomst tussen de aannemer en diens opdrachtgever is aangegaan, maken deel uit van de overeenkomst voor zover van die voorwaarden niet is afgeweken in de overeenkomst. Eventuele door onderaannemer gehanteerde voorwaarden worden hierbij uitdrukkelijk van de hand gewezen.

7. KEURING VAN HET WERK

- 7.1 De onderaannemer zal het werk uitvoeren naar de eisen van goed en deugdelijk werk, zoals die door aannemer, of haar principalen, zijn of worden gesteld. Inspectie of goedkeuring of aanvaarding of termijnbetaling ontslaat de onderaannemer niet van enige garantie of aansprakelijkheid, zoals deze voortvloeit uit de met hem gesloten overeenkomst.
- 7.2 In geval van afkeuring zal aannemer de onderaannemer daarvan in kennis stellen. De onderaannemer zal het afgekeurde werk of een onderdeel daarvan op eerste verzoek van aannemer herstellen of vervangen, zonder dat aannemer tot enige (extra) vergoeding gehouden zal zijn, onverminderd de verplichting van de onderaannemer om eventueel voor aannemer of voor derden ontstane schade, vertragingsschade daaronder begrepen, integraal te vergoeden/te herstellen.
- 7.3 Bij afkeuring van werk of een onderdeel daarvan heeft aannemer het recht de betaling van de op dit werk of onderdeel daarvan betrekking hebbende prijs of een gedeelte van een aannemingsom op te schorten, onverlet de gehoudenheid van de onderaannemer tot vergoeding van verdere schade welke aannemer ten gevolge van afkeuring van het werk of een onderdeel daarvan lijden of zullen lijden.
- 7.4 Indien een proefstuk is overeengekomen, is aannemer, bevoegd om bij afkeuring van dit proefstuk door haar en/of door de directie van het werk, de overeenkomst met onderaannemer met onmiddellijke ingang te ontbinden. Een dergelijke ontbinding heeft tot gevolg dat de overeenkomst tussen partijen is ontbonden, terwijl in dat geval de onderaannemer geen enkel recht op enige vergoeding, hoe ook genaamd, heeft. Ook in het geval de prestatie van de onderaannemer op enigerlei wijze niet aan de overeengekomen condities beantwoordt, heeft aannemer zonder tot enige ingebrekestelling gehouden te zijn, het recht om zonder rechterlijke tussenkomst de levering te weigeren en door eenvoudige schriftelijke verklaring, naar haar keuze, geheel of gedeeltelijk te ontbinden, waarbij onderaannemer geen enkel recht op schadevergoeding, hoe ook genaamd en op welke grondslag ook, heeft. Zodanige ontbinding is steeds onder voorbehoud van rechten zijdens aannemer, in het bijzonder onder voorbehoud van de aanspraak op vergoeding van alle schade c.q. meerdere kosten welke aannemer moet maken.
- 7.5 Aannemer zal de objecten waaraan of waarop of waarin de onderaannemer de door hem uit te voeren werkzaamheden moet verrichten schoon aan de onderaannemer ter beschikking stellen. De onderaannemer is verplicht om, na en gedurende de uitvoering van de door hem te verrichten werkzaamheden, deze objecten schoon te houden en schoon op te leveren en om emballage en puin en afvalstoffen te verwerken conform de vereisten als voortvloeiend uit de diverse (milieu)wetten.
- 7.6 Afgekeurde en/of ondeugdelijke leveranties dienen op eerste aanzegging voor rekening van de onderaannemer door deze per omgaande en om niet te worden hersteld en/of vervangen en/of verwijderd. Bij in gebreke blijven van de onderaannemer heeft aannemer het recht de overeenkomst te ontbinden, zonder dat de onderaannemer tot enige schade gerechtigd is, en herstellingen en/of vervangingen, en/of verwijdering voor rekening van de onderaannemer te doen uitvoeren, zo nodig door derden.
- 7.7 In de prijs van de onderaannemer zijn eveneens begrepen de kosten van, zoveel mogelijk, gescheiden, afvoer en/of verwerking respectievelijke verwijdering en/of opslag van alle afvalstoffen die voortkomen uit de werkzaamheden van de onderaannemer.
- 7.8 Het is de onderaannemer verboden voor de verwerking, verwijdering van afvalstoffen gebruik te maken van containers, afvalbakken en dergelijke die door aannemer wordt gebruikt. De onderaannemer dient zelfstandig te voorzien in het, zoveel mogelijk, gescheiden, verwijderen, verwerken of anderszins doen afvoeren van afvalstoffen. De onderaannemer is verplicht ten behoeve van het gescheiden, verwijderen, verwerken of anderszins doen afvoeren en/of opslaan van afvalstoffen gebruik te maken van afsluitbare containers. De containers moeten niet toegankelijk zijn voor anderen dan de onderaannemer gedurende de tijd dat de onderaannemer en/of zijn personeelsleden niet op het werk aanwezig zijn.
- 7.9 Alvorens met de werkzaamheden een aanvang te maken bericht de onderaannemer aannemer schriftelijk hoe en op welke wijze hij de uit zijn werkzaamheden voortvloeiende afvalstoffen zal verwijderen respectievelijk afvoeren en/of verwerken en/of opslaan zulks ter goedkeuring van aannemer.
- 7.10 De onderaannemer is voorts verplicht alvorens met de werkzaamheden een aanvang te maken ons een overzicht te verschaffen van de uit zijn werkzaamheden voortvloeiende afvalstoffen.
- 7.11 Indien de onderaannemer afvalstoffen zelf verwerkt, verwijderd of opslaat dient hij, voor eigen rekening en risico, zich te voorzien van de benodigde vergunningen en deze aan aannemer te overleggen, alvorens met zijn werkzaamheden een aanvang te maken.
- 7.12 De onderaannemer vrijwaart aannemer van alle aanspraken van derden jegens ons in verband met milieuvervuiling als voortvloeiend uit de werkzaamheden van onderaannemer.
- 7.13 De onderaannemer is verplicht aannemer afschriften te verstrekken van alle benodigde meldingsformulieren/keuringsrapporten in het kader van milieuwetgeving/bouwwetgeving. Aannemer zal uitdrukkelijk gerechtigd zijn haar betaling op te schorten totdat is voldaan aan de verplichtingen ter zake.

8. BETALING

- 8.1 Aannemer zal slechts betalen zodra het werk of het gedeelte waarop een termijnbetaling betrekking heeft, door de onderaannemer naar genoegen is opgeleverd en nadat de onderaannemer aannemer desgevraagd heeft aangetoond dat deze de door hem in het werk gestelde werknemers het hun toekomende heeft betaald.
- 8.2 Alle betalingen gelden als voorschotbetalingen totdat het werk definitief zal zijn goedgekeurd. Aannemer heeft telkens het recht om terug te komen op eerdere betalingen, niettegenstaande overhandiging van door of namens aannemer ondertekende werkbonnen. Aan de werkbonnen kan geen enkel recht van de zijde door de onderaannemer worden ontleend.
- 8.3 Aannemer heeft steeds het recht de door de onderaannemer ter zake van het werk verschuldigde premies sociale verzekering en loonbelasting, waarvoor aannemer ingevolge de Wet Ketenaansprakelijkheid hoofdelijk aansprakelijk zijn aan de onderaannemer te betalen door storting op diens geblokkeerde rekening in de zin van de Wet Ketenaansprakelijkheid. In geval aannemer van dit recht gebruik maakt, is de onderaannemer verplicht de nadere regelen als bedoeld in de Coördinatiewet Sociale Verzekeringen en de Invorderingswet stipt na te komen. De onderaannemer is verplicht alvorens met het werk aan te vangen, dan wel voorbereiding voor de uitvoering te treffen, in overleg met aannemer en gebruikers/eigenaren van desbetreffende onroerende zaken waaraan wordt gewerkt, overleg te plegen omtrent aanvang aard en duur van het werk.
- 8.4 Aannemer is onverminderd te allen tijde gerechtigd de hiervoor bedoelde bedragen aan premies sociale verzekering en loonbelasting van de onderaannemingsom in te houden en namens de onderaannemer rechtstreeks aan de betrokken UVI c.q. de ontvanger der belastingen te voldoen.
- 8.5 In gevallen als in dit artikel bedoeld, is aannemer door betaling hiervan jegens de onderaannemer gekweten voor zover het deze bedragen betreft.
- 8.6 De onderaannemer is gehouden om binnen twee weken na de oplevering aan aannemer werk alle rekeningen ter zake het hem eventueel nog toekomende bij aannemer in te dienen, bij gebreke waarvan de onderaannemer geacht wordt enig nog mogelijk resterend vorderingsrecht op aannemer te hebben prijsgegeven.
- 8.7 Betalingen op facturen kunnen, onverminderd het vorenstaande, eerst geschieden, nadat de door de onderaannemer ondertekende en gewijzigde kopie van het onderaannemingscontract c.q. het opdrachtformulier door aannemer is terugontvangen.
- 8.8 Indien te late betaling van de facturen van de onderaannemer te wijten is aan niet - of te late - retourzending van de door de onderaannemer ondertekende kopie van het contract c.q. opdrachtformulier, blijft aannemer gerechtigd de overeengekomen betalingskorting toe te passen.
- 8.9 Wijzigingen in de overeengekomen prijzen door welke oorzaak dan ook, met uitzondering van wijzigingen in de omzetbelastingtarieven, worden niet verrekend. Paragraaf 47 UAV is niet van toepassing. Alle mogelijke prijsstijgingen, ook explosieve, zijn uitdrukkelijk verdisconteerd in de overeengekomen vaste prijs.
- 8.10 Aannemer is gerechtigd, te allen tijde zonder verdere reden, de verplichtingen jegens de onderaannemer op te schorten totdat deze voldoet aan hetgeen is overeengekomen, zulks naar haar uitsluitend inzicht. Aannemer is bovendien te allen tijde gerechtigd de overeenkomst met de onderaannemer op te zeggen, waarbij de onderaannemer tot geen enkele schadevergoeding gerechtigd is, waarvan afstand is gedaan door het aangaan van de overeenkomst met aannemer. Alsdan zal worden afgerekend naar de feitelijke stand van het werk, op basis van de netto prijzen exclusief 'staart' uit de begroting van de onderaannemer, verminderd met de kosten van het gereedmaken van het werk door aannemer. Tot meer of anders is aannemer niet gehouden. De onderaannemer ziet ten behoeve van aannemer uitdrukkelijk af van zijn opschorting recht, en meer in het bijzonder zijn retentierecht, hetgeen door aannemer bij voorbaat is aanvaard. Voorts mag onderaannemer het werk nimmer in onvoltooid staat beëindigen. Het bepaalde in de paragrafen 14, 43a en 45 UAV is uitdrukkelijk uitgesloten.
- 8.11 In de tussen aannemer en de onderaannemer overeengekomen prijs, is de volledige vergoeding voor gebruik van materiaal en materieel van de onderaannemer uitdrukkelijk begrepen. Deze vergoeding is begrepen in de eerste betalingstermijn die aannemer door onderaannemer in rekening wordt gebracht. Aannemer heeft ter zake het retentierecht, met betrekking tot het materiaal en materieel van de onderaannemer ten behoeve van de nakoming van alle verplichtingen van de onderaannemer jegens aannemer, voor zoveel niet al reeds uit de wet voortvloeiende.

9. FACTURERING

- 9.1 Met inachtname van het in het contract met de onderaannemer bepaalde, inclusief deze voorwaarden, zal betaling, geschieden uiterlijk 30 dagen nadat de factuur van de onderaannemer is ontvangen, en alle overige voorwaarden voor de betaling zijn vervuld. Betaling houdt uitdrukkelijk geen erkenning van correcte prestatie in.
- 9.2 De factuur dient te voldoen aan de eisen zoals gesteld in artikel 35 van de Wet op de Omzetbelasting 1968. De onderaannemer dient op deze gedagtekende en genummerde factuur in ieder geval de volgende gegevens duidelijk en overzichtelijk te vermelden:
- het contractnummer dat op het werk betrekking heeft;
 - het werk en de plaats(en) van uitvoering waarop de factuur betrekking heeft;
 - het tijdvak en de verrichte prestatie waarop de factuur betrekking heeft;
 - de omvang en de loonsom CVS opgenomen in het gefactureerde bedrag;
 - naam en adres en woonplaats van de onderaannemer;
 - een opgave tot de verleggingsregeling met betrekking tot de omzetbelasting, die al dan niet van toepassing is en in het laatste geval het bedrag van de omzetbelasting.

- 9.3 De factuur dient te worden vergezeld door een door aannemer's uitvoerder respectievelijk haar voorman op het werk dan wel één van zijn plaatsvervangers namens aannemer ondertekende werkbom, waarop duidelijk staat omschreven welk werk is verricht en welke leveringen zijn verricht.
- 10. VERBOD VAN CESSIE ca.**
- 10.1 Het is de onderaannemer verboden zijn uit de overeenkomsten met aannemer of levering jegens aannemer's voortvloeiende vorderingen, zonder aannemer's voorafgaande schriftelijke toestemming geheel of gedeeltelijk aan een derde te cederen, te verpanden of onder welke titel ook in eigendom over te dragen, en/of ten nadele van aannemer daarover te beschikken, danwel daarop rechten te vestigen ten gunste van derden. Deze bepaling heeft goederenrechtelijke werking.
- 11. VERHAAL EN COMPENSATIE**
- 11.1 Aannemer is gerechtigd tot compensatie van al hetgeen de onderaannemer van aannemer ingevolge enige overeenkomst te vorderen heeft of zal krijgen, met alle vorderingen welke aannemer op de onderaannemer heeft.
- 11.2 Indien aannemer na aansprakelijkstelling voor niet betaalde belasting en premies door de onderaannemer of na hem komende onderaannemers, deze belasting en premies heeft moeten voldoen, heeft aannemer ten belope van het gehele bedrag dat door aannemer is voldaan, vermeerderd met wettelijke renten en alle (advocaat)kosten, verhaal op de onderaannemer.
- 11.3 Door voldoening door aannemer aan haar verplichting ingevolge de CAO-bouwbedrijf jegens de werknemers van haar onderaannemer heeft aannemer op de onderaannemer verhaal ten belope van hetgeen door haar te dezer zaken is voldaan, vermeerderd met kosten welke, zonder dat aannemer enig bewijs behoeft bij te brengen, worden vastgesteld op 10% van het aldus door haar betaalde.
- 12. AFWIJINGEN VAN HET BESTEK/DE OPDRACHT/DE HOOFDAANNEMINGS-OVEREENKOMST**
- 12.1 Met betrekking tot afwijkingen van het bestek, van de opdracht, van de aannemingsovereenkomst, eventuele wijzigingen daarvan en/of aanvullingen daarop, wordt overeengekomen dat tussen de onderaannemer en aannemer alleen verrekenbaar zijn de risico's welke in de opdracht of anderszins, nader schriftelijk overeengekomen, uitdrukkelijk verrekenbaar zijn gesteld. Verrekening geschiedt alsdan op de wijze als daarbij uitdrukkelijk en dus schriftelijk moet zijn bepaald. Alle andere risico's zijn verdisconteerd in de prijs.
- 13. VERVANGING/ONTBINDING**
- 13.1 Indien aannemer van oordeel is dat de uitvoering van de door de onderaannemer te verrichten leveringen of werkzaamheden zodanig geschiedt, dat vertraging in de bouw of een gedeelte daarvan ontstaat of dreigt te ontstaan, is aannemer bevoegd de verdere uitvoering der leveringen en werkzaamheden zelf, of door een ander te doen verrichten voor rekening en risico van onderaannemer. Een ingebrekestelling is niet nodig, noch verzuim aan de zijde van de aannemer. De enkele mededeling dat zulks aan de orde is van aannemer, is voldoende voor het vastgesteld zijn van een onvoldoende prestatie van de onderaannemer.
- 13.2 Aannemer behoudt zich het recht voor om de opdracht te harer keuze geheel of voor het nog niet uitgevoerde gedeelte te ontbinden/als ontbonden te beschouwen:
- indien de overeengekomen levertermijn wordt overschreden of indien reeds voor het verstrijken van die termijn duidelijk is, dat deze termijn zal worden overschreden;
 - indien door of vanwege de onderaannemer, diens vertegenwoordigers, onderaannemers of onder hem ressorterend personeel enige gift of belofte in welke vorm ook zal zijn gedaan of aangeboden aan personeel, ressorterende onder aannemer of haar hoofdaannemer;
 - indien het faillissement of de surséance van de onderaannemer mocht worden aangevraagd of wordt uitgesproken;
 - indien aannemer's opdrachtgever zijn aan aannemer verstrekte opdracht, in verband waarmede aannemer opdracht aan de onderaannemer heeft verleend, mocht intrekken, opzeggen of anderszins beëindigen;
 - indien op grond van het uitbreken van een oorlog, waarbij Nederland betrokken is, of op grond van het intreden van een zodanig ingrijpende wijziging in de politieke en/of economische toestand (inclusief dreiging van terroristische aanslagen) handhaving van de opdracht van aannemer's opdrachtgever aan aannemer en/of handhaving van aannemer's opdracht aan onderaannemer in redelijkheid niet van aannemer's opdrachtgever en/of respectievelijk niet van aannemer kan worden gevergd;
 - indien aannemer's opdrachtgever enig bezwaar heeft tegen het inschakelen van of contracteren door aannemer met de onderaannemer of leverancier.
- 13.3 De ontbinding als in dit artikel 13 bedoeld vindt plaats zonder dat enige ingebrekestelling, verzuim, of rechterlijke tussenkomst zal zijn vereist, uitsluitend, door aannemer desbetreffende mededeling aan de onderaannemer. In geval van ontbinding zal de afrekening plaatsvinden op basis van hetgeen reeds ter uitvoering is verricht en aanvaard, en met verrekening van hetgeen aannemer toekomt als schadevergoeding wegens wanprestatie. In de gevallen genoemd in de leden 1 en 2 van dit artikel, is aannemer tot geen enkele vergoeding gehouden, ook niet de in de wet bedoelde winstderiving, doch zullen alle voor aannemer ontstane kosten, schaden en interessen geheel voor rekening van de onderaannemer komen. Te dien aanzien zal aannemers boekhouding en administratie als volledig bewijs gelden. Aannemer zal ingeval van de in de leden 1 en 2 van dit artikel bedoelde gevallen bovendien gerechtigd zijn op het bouwwerk aanwezige door de onderaannemer gebruikte hulpmateriaal/materieel zoals steigers, hijsinrichtingen, mortelmolens, transportwerktuigen e.d. voor voltooiing van het door de onderaannemer aangenomen werk te gebruiken of doen gebruiken. De prijs voor het gebruik van desbetreffende hulpmateriaal/materieel van de onderaannemer, is overigens in alle gevallen besloten in de overeengekomen aanneemsom, en tussen partijen wordt vastgesteld dat de desbetreffende prijs is besloten in de eerste betalingstermijn ter zake. Aannemer heeft uitdrukkelijk het gebruiksrecht en retentierecht ter zake bedoeld hulpmateriaal/materieel en dergelijke, teneinde het werk tot een goed einde te kunnen brengen op de wijze die door aannemer is gewenst.
- 13.4 In geval van opzegging van de overeenkomst, hetgeen aannemer altijd vrijstaat, wordt afgerekend naar de stand van het werk; Aannemer is uitsluitend verplicht, conform de begroting van het werk, het gereed zijnde gedeelte van het werk te voldoen. Alle andere aanspraken van de onderaannemer (winstderiving/marge et cetera) zijn uitdrukkelijk uitgesloten.
- 14. GARANTIE/CONCURRENTIE/PUBLICITEIT**
- 14.1 De onderaannemer garandeert de deugdelijkheid van zijn prestatie gedurende een termijn van minimaal 8 jaar na oplevering, onvoorwaardelijk, tenzij uitdrukkelijk andere termijnen zijn overeengekomen, alsdan geldt die termijn. Indien aannemer een beroep op enige garantie doet, is de onderaannemer verplicht te bewijzen dat hij deugdelijk heeft gepresteerd, met terzijdestelling van hetgeen ter zake de UAV paragraaf 22 is bepaald.
- 14.2 Onderaannemer zal zich onthouden van het op enigerlei wijze, al dan niet voor publiciteitsdoeleinden, doen van mededelingen aan derden met betrekking tot de overeenkomst, behoudens voorafgaande schriftelijke toestemming van aannemer. Bij veronachtzaming van genoemde bepaling, kan de overeenkomst zonder schadevergoeding door aannemer worden ontbonden.
- 14.3 Onderaannemer verplicht zich jegens aannemer tot geheimhouding voor derden van al hetgeen onderaannemer bekend wordt in het kader van de overeenkomst, behoudens algemeen bekende en/of voor een ieder toegankelijke informatie. Deze geheimhoudingsplicht blijft bestaan na beëindiging van de overeenkomst.
- 15. AANSPRAKELIJKHEID ONDERAANNEMER**
- 15.1 De onderaannemer is aansprakelijk voor alle schade, inclusief bedrijfsschade en kosten die aannemer en derden, daaronder mede begrepen aannemer's opdrachtgever, ten gevolge van enige niet juiste prestatie, handeling, nalaten, een en ander in de meest ruime zin des woords, alsmede onrechtmatige daad van de onderaannemer, mochten lijden. Aannemer is gerechtigd tot invordering/verrekening van bedoelde schade en kosten
- 16. GESCHILLEN**
- 16.1 Alle geschillen, welke naar aanleiding van deze opdracht en/of de uitvoering daarvan etcetera mogen rijzen en hetgeen daaruit voortvloeit, zullen, alleen en uitsluitend worden onderworpen aan het oordeel van een scheidsgerecht, gekozen uit de Raad van Arbitrage voor de Bouw, overeenkomstig de statuten van de Raad voornoemd op datum sluiten contract. Alle kosten van arbitrage, het honorarium en de reis- en verblijfkosten van de arbiters, alsmede kosten van rechtsbijstand komen ten laste van de partij, welke daarvoor door het scheidsgerecht wordt aangewezen. De kosten worden door het scheidsgerecht bij zijn uitspraak bepaald.
- 17. VERZEKERING, VRIJWARING.**
- 17.1 De onderaannemer zal alle leveringen en werkzaamheden genoegzaam en tot het moment van oplevering verzekeren tegen alle schaden die zich hieraan mochten voordoen, danwel daaruit mochten voortvloeien zowel voor het werk als jegens derden. Indien dit werkzaamheden al dan niet inclusief leveringen betreft, dient er een CAR- verzekering te worden afgesloten. De onderaannemer is verplicht om op eerste verzoek van aanbesteder een afschrift van de betreffende polis en een betalingsbewijs aan ons ter beschikking te stellen. Het risico voor wettelijke aansprakelijkheid van onderaannemer dient gedekt te zijn tot minimaal € 5.000.000,00 (zegge: vijf miljoen euro) per gebeurtenis. Voorts dient onderaannemer zorg te dragen om voor objecten waarvoor ingevolge de WAM (hierna: Wet Aansprakelijkheidsverzekering Motorrijtuigen) een verzekeringsplicht geldt, zorg te dragen voor adequate verzekeringen overeenkomstig de WAM. Deze verzekering dient dan mede te dekken tegen schade ten gevolge van het werkrisico. Dat geldt ook voor gehuurd materieel. In dat laatste geval dient de aansprakelijkheid van aannemer en huurder meeverzekerd te zijn en mag de schade aan ondergrondse kabels en leidingen en dergelijke niet zijn uitgesloten. Voorts dient onderaannemer zorg te dragen voor een adequate (beroeps)aansprakelijkheidsverzekering, die op afdoende wijze de (beroeps)aansprakelijkheid afdekt voor de activiteiten, die onderaannemer voor aannemer uitvoert. Het verzekerde bedrag dient minimaal € 1.000.000,00 (zegge: één miljoen euro) per claim te zijn, met een maximum van € 2.000.000,00 (zegge: twee miljoen euro) per project. Indien onderaannemer deze verplichting(en) niet nakomt, is aannemer gerechtigd bedoelde verzekering(en) af te sluiten voor rekening en risico van onderaannemer.
- 17.2 De onderaannemer vrijwaart aannemer voor alle gevolgen en schadevorderingen door derden tegen ons ingesteld, welke direct of indirect voortvloeien uit of verband houden met nalaten en of gedragingen van, en werkzaamheden van de onderaannemer of van degenen voor wie danwel het materieel voor hetwelk hij verantwoordelijk is. Deze vrijwaring omvat mede alle kosten van advies en juridische bijstand.
- 17.3 Ingeval in afwijking van vorenstaande in enig geval uitdrukkelijk mocht zijn overeengekomen dat enige verzekering door aannemer zal worden afgesloten, is aannemer nimmer aansprakelijk voor méér dan hetgeen door de betreffende assuradeur feitelijk zal worden uitgekeerd ter dekking van de door onderaannemer geleden schade.
- 17.4 Terzake de levering van materialen door onderaannemer en zijn daarvoor bestaande productaansprakelijkheid, is de onderaannemer verplicht om op eerste verzoek van aannemer, alle benodigde informatie te verstrekken omtrent de herkomst en de producent. Onderaannemer vrijwaart, met inbegrip van alle kosten van

advies en juridische bijstand, ons voor iedere aanspraak krachtens productaansprakelijkheid.

18. GOEDEREN EN WERKWIJZEN

18.1 Goederen en werkwijzen welke onderaannemer in samenwerking met of in opdracht van aannemer heeft ontwikkeld, kunnen uitsluitend door aannemer aan derden ter beschikking worden gesteld.

19. SLOTBEPALINGEN

19.1 In geval van nietigheid en/of vernietigbaarheid van een of meer van de bepalingen van deze algemene voorwaarden zal de onderaannemer geen aanspraak op nietigheid en/of vernietigbaarheid van de gehele met aannemer gesloten overeenkomst en/of vernietigbaarheid van het geheel van deze algemene voorwaarden hebben. Deze algemene voorwaarden respectievelijk de overeenkomst respectievelijk de bepalingen uit deze algemene voorwaarden zal/zullen in stand blijven voor zover zij niet nietig dan wel niet vernietigbaar zijn.

19.2 Op alle met aannemer gesloten overeenkomsten is uitsluitend het Nederlands recht van toepassing.